JOHTAJA KÄHMII NAISIA JUHLISSA

Johtajan tapa puhella pikkutuhmia ja käpälöidä naispuolisia alaisiaan ihmetyttää työpaikan uusinta tulokasta. Hän ei tiedä, miten puuttua vastenmieliseen ilmiöön.

TIINA TORPPA

Johtajalla on tapana etenkin juhlissa kaulailla ja koskettella alaisiaan, itseään reilusti nuorempia naisia. He vaikuttavat vaivautuneilta ja noloilta. Muut henkilökunnasta ovat kuin eivät huomaisi mitään. Kun johtaja kertoilee pikkutuhmia juttuja, osa väestä yrittää nauraa mukana väkinäisesti.

Uusi tulokas, keski-ikäinen naisjuristi, seurasi firman juhlissa sivusta pomon epäasiallista käytöstä. Juhlan jälkeen nainen sulattelee näkemäänsä ja miettii, onko se hänen murheensa, kun pomo tekee typeryyksiä. Eikö joku muu voisi hoitaa asian. Ehkei voi, koska kukaan ei ole hoitanut tähän mennessä. Moni jättää puuttumatta seksuaaliseen häirintään pelätessään työpaikkansa puolesta. Juristi ei pelkää, eikä hän yleensäkään arkaile tarttua epäkohtiin.

Naisjuristi selvittelee asiaa mahdollisimman huomaamattomasti. Hän jututtaa ihmisiä työyhteisössä. Jokaisen keskustelun jälkeen hän tekee itselleen muistiinpanot. Tiedoista piirtyy synkkä kuva. Häirintä on jatkunut vuosia.

Johtaja oppi typerät häirintätapansa jo eläkkeelle jääneiltä vanhan kaartin pomoilta, arvelee eräs kauan talossa työskennellyt.

Juristi mainitsee häiriköivästä johtajasta eräälle ystävättärelleen ja sanoo, että mies elää niin kuin Kekkosen Suomessa olisi. Työuran myyntiorganisaatioissa tehnyt ystävätär huomauttaa, että monet nuoremmankin polven miehet kähmivät naispuolisia alaisiaan ja jopa muutama nainen hyödyntää edullista ulkonäköään työprojektien tai uransa eteen.

Juristi on ihmeissään. Että epäsopiva käytös voi juurtua jollekin toimialalle! Onhan seksuaalisesta häirinnästä jauhettu kaikkialla ja jokainen tietää sen kielletyksi.

Muutama työkaveri sanoo juristille, että puuttuminen olisi helppoa, jos kähmintää harrastava pomo olisi tomppeli ja huono työssään. Mutta mies hoitaa hyvin tehtävänsä ja on jopa varsin mukava ihminen. Ei hän esimiehenäkään ole hassumpi, vaikka häirintä heijastuukin esimiestyöhön.

Juristin edeltäjä, alle nelikymppinen nainen, irtisanoutui, koska hän ei kestänyt johtajan lähentely-yrityksiä. Juristi miettii, kuinka moni on lähtenyt ja miten ryvettynyt maine työpaikalla lienee. Johtajan käytös heijastuu lopulta firman houkuttelevuuteen ja jopa tulokseen.

Ukkeli kuulemma käpälöi sitä hanakammin, mitä stressaantuneempi hän on. Lakinaista kummastuttaa, kuinka alaiset ovat valmiita psykologisoimaan. Juristina tilanne on hänestä väärä, alistava ja nöyryyttävä. Uhreina ovat myös työpaikan ilmapiiri ja oikeudenmukaisuus.

Talossa on topakka työsuojeluvaltuutettu. Juristi miettii, vieritäisikö hän asian sinne.

Yhteydenotto toimitusjohtajaan, johtajan suoraan esimieheen, ei tule kuuloonkaan. Juristin edeltäjä otti yhteyttä toimitusjohtajaan ja sinne asia hautautui. ■

Asiantuntijana BoMentis Oy:n toimitusjohtaja Marjo-Riitta Ristikangas, joka on perehtynyt huipputiimien rakentamiseen, yksilöiden coachingiin ja kokemuksellisiin esimiesvalmennuksiin, joissa hyödynnetään valmentavaa johtamista.

RATKAISU 1

Puheeksi ottaminen pomon kanssa

1. Juristi sanoo pomolle, että olen huomannut sinun pitävän naisista ja viittaa siihen, mitä näki ja kuuli talon juhlissa. Johtaja hämmentyy ja vastaa, ettei hän koskettele pahalla vaan vain hyvällä!

2. Juristi vastaa, että joka tapauksessa koskettelu on asiatonta, jopa laitonta. Jokaisen työpaikalla pitää tulla tunnustetuksi aivojensa, eikä sukupuolen tai ulkonäön vuoksi.

3. Johtaja vastaa, ettei hän tiennyt palkanneensa tosikkoa. Työpaikalla on aina heitetty herjaa ja johtaja ihmettelee, mikseivät ihmiset sano mitään.

4. Juristi huomauttaa, ettei moni uskalla sanoa mitään johtajan aseman vuoksi. Näyttää kuin johtaja ensi kertaa tulisi ajatelleeksi, että alaiset voivat pelätä menettävänsä työpaikkansa.

5. Juristi neuvoo johtajaa lopettamaan, sillä työyhteisön johtaminen kärsii. Juristi sanoo pitävänsä toista muuten hyvänä esimiehenä sekä korostaa tarkoittavansa johtajan ja työyhteisön parasta.

6. Koskettelu loppuu ja vitsitkin lopahtavat. Johtaja löytää roolinsa asiallisena, silti ystävällisenä pomona

RATKAISU 2

Terävä kielto pysäyttää johtajan

1. Kesken erään työpäivän johtaja sipaisee juristinaisen käsivartta koskettaen samalla rintaa. Nainen säpsähtää ja kysyy, mitä ihmettä sinä teet?

2. Johtaja vastaa, ettei hän millään pahalla – kosketushan on hyvä asia. Juristi vastaa, ettei tuollainen kosketus kuulu heidän välilleen eikä työhön.

3. Johtaja näyttää ensin hämmentyneeltä ja sitten toppuuttelee, että et kai sinä nyt noin vähästä loukkaannu.

4. Juristi sanoo huomanneensa pomonsa piinallisen tavan kosketella naisia. Ei sellainen kuulu työelämään ja siitä seuraa pelkästään huonoa. Huonoa ilmapiiriä, huonoa johtamista, epäselvää kyräilyä. Naisia koskettelu nöyryyttää.

5. Johtaja kakistelee, ettei kukaan ole sanonut hänelle vastaan tai loukkaantunut. Juristi napauttaa, etteivät ihmiset työpaikkansa tai asemansa vuoksi ota asiaa esiin.

6. Naisten häiriköinti lakkaa vihdoin. Aluksi johtaja pitää hieman etäisyyttä kaikkiin alaisiinsa.

7. Juristinainen kiittää, että johtaja otti onkeensa. Juhlissakin mies käyttäytyy asiallisesti.

8. Juristin psykologiystävä sanoo, ettei johtaja varmaankaan ole narsisti, koska sellaisen tyypin häiriköinti ei lopahda näin keveään puuttumiseen.